



KAS GAUS STUDIJŲ KREPŠELĮ?

Giedrius Viliūnas

Švietimo ir mokslo ministerijos sekretorius

Konferencija ***Studijuok Lietuvoje!***

Vilnius, LITEXPO parodų centras

2009 m. vasario 20 d.



Mokslo ir studijų įstatymas (projektas)

52 straipsnis. Priėmimas į aukštąją mokyklą

- Į aukštosios mokyklos studijų programas konkurso būdu priimami ne žemesnį kaip vidurinį išsilavinimą turintys asmenys, **atsižvelgiant į mokymosi rezultatus ir (ar) stojamuosius egzaminus ir (ar) kitus aukštosios mokyklos nustatytus kriterijus.**

70 straipsnis. Studijų kainos valstybės finansuojamose studijų vietose apmokėjimas

- Pirmenybė užimti valstybės finansuojamas studijų vietas pirmosios pakopos ir vientisųjų studijų programose tenka stojantiejiems **pagal jų sugebėjimus, kurie nustatomi atsižvelgiant į mokymosi, brandos egzaminų ir kitus rezultatus.** Geriausiai bendrojo lavinimo mokyklą baigusiujų eilė sudaroma pagal Švietimo ir mokslo ministerijos nustatytą tvarką.



Priėmimo sąlygos nesikeis

- Seimui priėmus Vyriausybės siūlomą Mokslo ir studijų įstatymą, priėmimo į aukštąsias mokyklas taisyklės nesikeis.
- Aukštosios mokyklos skelbia priėmimo taisykles, pagal kurias bus priimami šių metų pirmakursiai. Kandidatų **atrankos principai remiasi prieš dvejus metus paskelbtu konkursinių mokomųjų dalykų pagal studijų sritis ir kryptis 2009 m. sąrašu.**
- Valstybė visiškai finansuos geriausiais rezultatais mokyklą baigusiujų studijas – jie bus surikiuoti į eilę pagal iš anksto paskelbtas sąlygas, kurias taiko aukštosios mokyklos.
- Studijų krepšelį bus galima „neštis“ ir į nevalstybines aukštąsias mokyklas, kuriose iki šiol buvo studijuojama vien savo lėšomis.



„Studijų krepšelio“ principas

- 2009 m. į valstybės finansuojamas pagrindines (bakalauro, profesinio bakalauro) studijas planuojama priimti apie **21 tūkst.** studentų iš jų:
 - universitetuose – apie **11 tūkst.**
 - kolegijose – apie **10 tūkst.**
- Vyriausybė nustato finansavimo proporcijas tarp **šešių studijų sričių** (humanitarinių, socialinių, fizinių, biomedicinos, technologijos mokslų ir menų);
- Valstybės finansavimas, skirtas atitinkamai studijų sričiai, paskirstomas pagal **gambiausių stojančiųjų pasirinkimą** (ir valstybinėse, ir nevalstybinėse aukštosiose mokyklose).



Priėmimas į aukštąją mokyklą

1. Stojantieji galės pareikšti **16+16 (universitetuose ir kolegijose) pageidavimų** įstoti į studijų programas, nurodydami, kad pretenduoja į valstybės finansuojamas ar nefinansuojamas vietas.
2. Surinktų **balų skaičius priklausys nuo stojančiojo pasirinkimo**, nes pagal juos atsižvelgiama į skirtingus baigimo rezultatus.
3. **Nuo surinktų balų skaičiaus priklausys ir galimybė gauti studijų krepšelį.**
4. Studijų krepšelį stojantysis konkurso tvarka galės gauti tik tada, kai aukštoji mokykla jį priims į vieną iš jo pageidaujamų studijų programų.



Konkursas dėl valstybės finansavimo studijoms

1. Pagal iš anksto paskelbtas stojimo sąlygas bus skaičiuojami studijų kryptį, į kurią stojantysis įstojo, atitinkančių **keturių dalykų** vertinimai:
 1. **trijų mokomųjų dalykų brandos egzaminų** (valstybinių arba mokyklinių) pažymiai;
 2. **ketvirto dalyko**, nesikartojančio su dalykais, kurių įskaitomi brandos egzaminai, **metinis pažymys**.
2. Skiriami papildomi balai šalies bei tarptautinių **olimpiadų laimėtojams**.
3. Stojantiems į **meno** srities, **sporto** krypties studijų programas tam tikru būdu **įskaitomi tos srities ar krypties įvertinimai**, konkursų laimėjimai



Skaičiavimo principai

1. **Valstybinio egzamino** pažymiai perskaičiuojami į dešimtbalę skalę ir prie jų pridedama 13 balų;
2. Prie **mokyklinio brandos egzamino** pridedami 3 balai;
3. Šalies ir tarptautinių **olimpiadų I-III vietų laimėtojai** gauna papildomai po 5, 3 arba 2 balus;
4. **Anksčiau baigusiųjų** absolventų rezultatai perskaičiuojami taip, kad atitiktų šiais metais baigusiųjų įvertinimus.



Pavyzdys

- **Jonas** mokykloje mokėsi dešimtukais, laikė istorijos (gavo 90), lietuvių kalbos (80), užsienio kalbos (80) ir chemijos (100) valstybinius egzaminus.
- Jis pretenduoja gauti valstybės finansavimą į **teisės studijų programą** universitete A, į teisės programą universitete B, į chemijos programą universitete A ir t. t.
- Jono **balų suma** stojant į teisę būtu: skaičiuojant istoriją, lietuvių k, užsienio k. ir mokyklinį matematikos egzaminą $(9+13)+(8+13)+(8+13)+(10)=74$.
- Pagal šią sumą Jonas **patenka į teisės studijas abiejuose universitetuose**, kuriuos jis pasirinko.
- Jeigu socialiniuose moksluose, kuriems priklauso teisės studijos, gaunančiųjų studijų krepšelių balų suma bus **aukštesnė negu 74** balai, Jonas **negaus valstybės finansavimo**, nors pagal balus patenka į pageidaujamas studijas. Jam liks viltis, kad fiziniuose moksluose, kuriems priklauso chemija, gaunančiųjų krepšelių balų suma bus žemesnė, ir jis galės nemokamai studijuoti chemiją universitete A.
- Jeigu gaunančiųjų studijų krepšelių balų suma bus **žemesnė negu 74**, Jonas **gaus valstybės finansavimą** ir pagal pirmą pasirinkimą nemokamai studijuos teisę universitete A.



- Universitetas A gali taikyti **papildomas priėmimo sąlygas** (pavyzdžiui, skirti papildomus balus už dalyvavimą vietinėse teisės viktorinose) – toku atveju Jonas gali neįstoti į universitetą A, nors pagal balus ir pretenduoja į valstybės finansavimą. Tada jis įstos į universitetą B, kuris tokių sąlygų netaiko, ir ten “nusineš” valstybės finansavimą.
- Jeigu pagal universiteto A papildomus kriterijus Joną priėmimo eilėje aplenkė Petras, kurio egzaminų balų suma yra tik 68 balai, **Petras iš Jono neatims studijų krepšelio**, kadangi krepšelio gavimo kriterijai yra vieningi visai šaliai ir nepriklauso nuo aukštųjų mokyklų keliamų papildomų sąlygų.



Ateityje numatoma:

- Kaip papildomą kriterijų skaičiuojant stojančiojo vietą „eilėje“ pridėti išplėstiniu kursu pasirinktų mokytis dalykų metinius įvertinimus, padaugintus iš koeficiento 0,1, ir dalykų, kurių mokėsi bendruoju lygiu, metinių pažymių vidurkį, padaugintą iš koeficiento 0,2 (atitinkamai perskaičiuoti seniau baigusią rezultatų iš dalykų, kuriuos rinkosi mokytis S, A ir B lygiu);
- Atestato vidurkių įtraukimas sumažins brandos egzaminų kaip „laikinos sėkmės“ faktorių ir paisys bendrų moksleivio pastangų.